

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Bertil Eriksson
Avdelningschef

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-03-07

1 (7)

Diarienummer

2017/KSTK 0003 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för verksamhets-
utveckling gällande verksamhetsområde 14 (Ren-
hållning) inför kommunplan 2015-2018, budget
2018**

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Förvaltningschef/Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg-Björk
Chef Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Under 2016 har en ny metod för långsiktig behovsanalys prövats i förvaltningarna. Resultatet har varierat beroende på sammansättningar i grupper som varit med och tagit fram underlag och hur metoden använts. Vissa förvaltningar kommer därför att ha med allt material som framkommit under arbetet med behovsanalyserna, medan andra sammanfattar sitt resultat i tjänsteskrivelsen.

Behovsanalyser för de närmaste fem åren tas fram årligen och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna är en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen.

Kommunfullmäktige beslutar om kommunplanen på sitt sammanträde den 19 juni 2017.

Behovsanalys

Tekniska kontoret har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden för åren 2018-2022.

Samlad bedömning av kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet Renhållning

- Nationella mål och krav på ökat resursutnyttjande ställer i sin tur krav på separat mottagning/insamling av fler fraktioner i kommunen, såväl kvartersnära som på Kretsloppscentralen.
- Ett eventuellt ansvar för insamlingen av tidningar och förpackningar kan komma att tillfalla Renhållningsenheten. Detta skulle kräva investeringar i fler stationslägen och nya behållarlösningar för att göra återvinningsstationerna mer tillgängliga och användarvänliga för medborgarna.
- Om ett förändrat insamlingsansvar för tidningar och förpackningar skulle träda i kraft under perioden så uppstår behov av nyanställning för att stärka upp enheten i arbetet med implementeringen, driften och entreprenader.

- Utveckling av verksamhetssystemet fortsätter, vilket syftar till att underlätta administrativt för enheten, exempelvis genom att abonnenter får tillgång till systemet och kan utföra ärenden digitalt på egen hand.
- Fortsatt utveckling av samarbetet mellan Renhållningsenheten och Stadsbyggnadsförvaltningen för att förbättra avfallshanteringen och ge möjlighet till ökad källsortering vid ny- och ombyggnationer.

Beskrivning av verksamhetsområdet

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt att samla in, transportera och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning och på miljömässigt bästa sätt. Renhållningsenheten ansvarar även för att se över avfallshanteringen i stadsplaneringen samt att verka för avfallsminimering och ökad kunskap om återvinning och resursutnyttjande hos kommuninvånarna.

Omvärlds- och konsekvensanalys

Avfallsbranschen har på senare år utvecklats med ökad tonvikt på förebyggande, återanvändning, återvinning och andra former av utvinning av material eller energi i strävan efter att komma närmare ett kretsloppssamhälle och en cirkulär ekonomi. I takt med att nya behandlingstekniker av olika material utvecklas och nya fraktioner kan behandlas inom rimliga avstånd kan Renhållningsenheten verka för ökat resursutnyttjande.

Insamlingsansvaret för förpackningar- och tidningar kan komma att behöva integreras i Renhållningsenhetens verksamhetsområde inom en femårsperiod. Ett riksdagsbeslut om insamlingsansvaret väntades under 2016, men har av olika skäl försenats och kan istället bli aktuellt under 2017/2018. Beslut om förändrat insamlingsansvar skulle innebära stor förändring av avfallsverksamheten i alla Sveriges kommuner. För Tyresös del innebär det att en helt ny delverksamhet inom Renhållningsenheten måste skapas för att leda och utveckla medborgarnas källsorteringsmöjligheter. Nya driftfrågor kommer att bli aktuella, samtidigt som verksamheten utgör beställare och avtalspart gentemot insam-

lingsentreprenörer och behandlingsanläggningar. Behovet av ökade personella resurser är tydligt om denna förändring skulle träda i kraft, både inför, under och efter övertagandet av ansvaret. Även gott regionalt samarbete, främst gällande logistiska lösningar, kommer att vara av stor vikt för att göra verksamheterna ekonomiskt och miljömässigt effektiva. Väl fungerande tekniklösningar för insamling och transport kan vara avgörande för att öka mängderna av återvunnet material i kommunen.

Renhållningsenheten kommer under 2018 fortsätta att utveckla verksamhetssystemet EDP Future och dess kundportal. Målet är att kunden exempelvis kan komma åt kundspecifik information när som helst på dygnet och från olika platser och enheter. Kunderna kommer mer lättillgängligt att kunna skapa sig en översiktlig bild av sina abonnemang och tömningar samt eventuella avvikelser och på ett enklare sätt göra beställningar eller förändringar av sina abonnemang. Arbetsbelastningen för Renhållningsenheten och Servicecenter förväntas minska i och med införandet av kundportalen, vilket kommer underlätta i verksamhetens dagliga drift. Detta medför då att Renhållningsenheten kan rikta mer tid och resurser åt avfallsförebyggande åtgärder och aktiviteter med ännu större miljöfokus.

Arbetsmiljöverkets fokus på hämtpersonalens arbetsmiljö kommer mycket sannolikt att kvarstå, om inte förstärkas ytterligare. Trenden går mot mer kvartersnära insamling med gemensamma insamlingsplatser, då allt färre vägar uppfyller utrymmeskraven för vad som kan anses vara trafiksäkert och arbetsmiljömässigt godkända. Detta understryker vikten av att Renhållningsenheten upprätthåller ett fördjupat samarbete med Stadsbyggnadsförvaltningen för att säkerställa att utrymmen och lösningar för avfallshantering kommer in tidigt i planprocessen. För att främja ökad återvinning av olika fraktioner är det också betydelsefullt att avfallshanteringen får ta plats i samhällsplaneringen och vid nyexploatering.

För att avlasta Kretsloppscentralen och öka tillgängligheten för medborgare i kommunens västra del utreder Renhållningsenheten olika möjligheter till att investera i och etablera så kallade mini-återvinningscentraler i kvartersnära lägen och i fler kommundelar.

Den fysiska utbyggnaden av Norra Tyresö Centrums sopsugssystem och avfallsterminal kommer att ta initieras under 2018. Sopsugssystemet förväntas i nuläget dock tas i drift något senare än de första kvarterens planerade inflyttning, delvis till följd av att avfallsterminalen kommer att anläggas i samma byggnadskropp som planerat P-hus vid simhallen. Till följd av detta utreds olika möjligheter till alternativ avfallslösning i de två första kvarteren. Möjliga lösningar är exempelvis en temporär sopsugsterminal eller tillfälliga konventionella containrar, för att initialt kunna hantera de första kvarterens avfall, under tiden som avfallsterminalen anläggs.

Befolkningsutveckling och prognoser

Kommunens befolknings- och bebyggelseutveckling innebär även att avfallsmängderna totalt sett kommer att öka. Verksamheten expanderar vilket förutom större investeringsbehov och en ökad kostnadsmassa, även medför att resurserna för drift och underhåll också behöver förstärkas.

Behov inom verksamhetsområdet

- För att uppfylla de ökade insamlingsmålen för återvunna förpackningar och tidningar behöver fler ytor tillskapas för insamling av de berörda materialslagen.
- Öka resursutnyttjandet genom att separera fler fraktioner som till exempel kommunplast, textilier, fallfrukt och gips på Kretsloppscentralen.
- Behov av nyanställning av personal i och med renhållningens utökade verksamhetsområde med insamlingsansvaret för tidningar och förpackningar samt ökat fokus på att öka mängderna insamlat matavfall.
- För att öka resursutnyttjandet då det gäller både förpackningar och matavfall, krävs förstärkta informationsinsatser om miljönyttan med källsortering.
- Behov av stärkt samarbete mellan Renhållningen och Stadsbyggnadsförvaltningen för att förbättra avfallshanteringen och ge möjlighet till ökad källsortering vid ny- och ombyggnationer.

Förändringsbehov

Renhållningen kommer att satsa på och prioritera:

- Att utveckla fastighetsnära insamling för ökad återvinningsgrad.
Behovet av att utveckla och främja tekniska lösningar för fastighetsnära insamling är tydligt, till exempel att hantera lätta förpackningar i sopsug, utveckla mindre utrymmeskrävande lösningar för insamling av förpackningar, tidningar samt gemensamhetslösningar för insamling av matavfall.
- Att öka resursutnyttjandet av fler fraktioner genom utveckling av Kretsloppscentralen, samt utveckla åtminstone en så kallad mini-ÅVC exempelvis i Trollbäcken.

Renhållningen planerar att bibehålla:

- nuvarande verksamhetssystem och utveckla de administrativa hjälpmedlen, såsom internetbaserad kundportal för att öka abonnent- och medborgarnyttan.

Renhållningen planerar att frigöra resurser genom att:

- Renhållningen kommer att lämna över ett större driftansvar på renhållningsentreprenören, i synnerhet vid drift och skötsel av Kretsloppscentralen, vilket frigör resurser för renhållningsenhetens övriga löpande verksamhet.

Bilagor

Bilaga 1. Investeringsäskanden med kalkyler

Kostnaderna för en temporär sopsugsterminal, som eventuellt ska hantera avfallet från Norra Tyresö Centrums två första kvarter, beräknas uppgå till cirka 6 miljoner kronor. Kostnadsberäkningen inkluderar bland annat sopsugsledning, containrar för två avfallsfraktioner, markarbeten och el-installationer. Vid behov av investeringsäskande redovisas och behandlas vid en närmare analys inför budgetbehandling i kommunledningsutskottet 18 maj 2017.

Bilaga 2. Beslut om taxor och avgifter

Gällande Renhållningstaxa är senast reviderad genom beslut om kommunplan i juni 2016. Ny taxa behandlas i samband med kommunplan 2018 vid fullmäktige 19 juni 2017. Till följd av att nya entreprenadperioder påbörjas för avfallsinsamling m.m. så föreslås ny taxa träda i kraft från 1 oktober 2017.

